



י"ד בחשוון תשפ"ב  
20 אוקטובר 2021  
14533.1

**דוד המלך כמייסד של המדינה היהודית העצמאית הראשונה**  
**מה זה אומר היום?**  
הרב יוסף כרמל

**Torah in motion**

**שיעור 2.1: פרשת המלך, הדרכה אישית או ציבורית? מה כן מותר לו ורק לו?**

- 1. דברים פרק יז פסוק טז - יז**  
(טז) רק לא ירבה לו סוסים ולא ישיב את העם מצרימה למען הרבות סוס ויקנזק אמר לכם לא תספון לשוב בדרך הזה עוד :  
(יז) ולא ירבה לו נשים ולא יסור לבבו וכסף וזהב לא ירבה לו מאד :
- 2. שמואל א פרק כה פסוק א - לא**  
(א) ויקמת שמואל ויקבצו כל ישראל ויספדו לו ויקברוהו בביתו ברמה ויקם דוד וירד אל מדבר פארן : ס  
(ב) ואיש במעון ומעשהו בפרמל והאיש גדול מאד ולו צאן שלשת אלפים ואלף עזים ויהי בגזו את צאנו בפרמל :  
(ג) ושם האיש נבל ושם אשתו אבגיל והאשה טובת שכל ויפת תאר והאיש קשה ורע מעללים והוא כלבי :  
(ד) וישמע דוד במדבר כי גזו נבל את צאנו :  
(ה) וישלח דוד עשרה נערים ויאמר דוד לנערים עלו כרמלה ובאתם אל נבל ושאלתם לו בשמי לשלום :  
(ו) ובאתם זה לחי ואתה שלום וביתך שלום וכל אשר לך שלום :  
(ז) ועתה שמעתי כי גזים לך עתה הרעים אשר לך היו עמנו לא הכלמנום ולא נפקד להם מאומה כל ימי היותם בפרמל :  
(ח) שאל את נעריך ויגידו לך וימצאו הנערים חן בעיניך כי על יום טוב בנו באנו תנה נא את אשר תמצא ידך לעבדיך ולבנדך לדוד :  
(ט) ויבאו נערי דוד וידברו אל נבל ככל הדברים האלה בשם דוד ויניחו :  
(י) ויען נבל את עבדי דוד ויאמר מי דוד ומי בן ישי היום רבו עבדים המתפרצים איש מפני אדניו :  
(יא) ולקחתי את לחמי ואת מימי ואת טבחתי אשר טבחתי לגזי ונתתי לאנשים אשר לא ידעתי אי מזה המה :  
(יב) ויהפכו נערי דוד לדרכם וישבו ויבאו ויגדו לו ככל הדברים האלה :  
(יג) ויאמר דוד לאנשיו חגרו איש את חרבו ויחגרו איש את חרבו ויחגרו גם דוד את חרבו ויעלו אחרי דוד כארבע מאות איש ומאתים ישבו על הכלים :  
(יד) ולאביגיל אשת נבל הגיד נער אחד מהנערים לאמר הנה שלח דוד מלאכים מהמדבר לברך את אדנינו ויעט בהם :  
(טו) והאנשים טובים לנו מאד ולא הכלמנו ולא פקדנו מאומה כל מי התהלכנו אתם בהיותנו בשדה :  
(טז) חומה היו עלינו גם לילה גם יומם כל מי היותנו עמם רעים הצאן :  
(יז) ועתה דעי וראי מה תעשי כי בלתה הרעה אל אדנינו ועל כל ביתו והוא בן בליעל מדבר אליו :  
(יח) ותמהר אביגיל ותקח מאתים לחם וישנים נבלי יין וחמש צאן עשוות עשויות וחמש סאים קלי ומאה צמקים ומאתים דבלים ותשים על החמרים :  
(יט) ותאמר לנעריה עברו לפני הנני אחריכם באה ולאישיה נבל לא הגידה :  
(כ) והיה היא רכבת על החמור וירדת בסתר ההר והנה דוד ואנשיו ירדים לקראתה ותפגש אתם :  
(כא) ודוד אמר אף לשקר שמרתי את כל אשר לזה במדבר ולא נפקד מכל אשר לו מאומה וישב לי רעה תחת טובה :  
(כב) זה נעשה אליהם לאיבי דוד וכה יסיף אם אשאיר מכל אשר לו עד הבקר משתין בקיר :  
(כג) ותרא אביגיל את דוד ותמהר ותרד מעל החמור ותפל לאפי דוד על פניה ותשתחו ארץ :  
(כד) ותפל על רגליו ותאמר בי אני אדני העון ותדבר נא אמתך באזניך וישמע את דברי אמתך :  
(כה) אל נא ישים אדני את לבו אל איש הבליעל הזה על נבל כי כשמו בן הוא נבל שמו ונבלה עמו ונאני אמתך לא ראיתי את נערי אדני אשר שלחת :  
(כו) ועתה אדני חי יקנזק וחי נפשך אשר מנעך יקנזק מבוא בדמים והושע ידך לך ועתה יהיו כנבל איביך והמבקשים אל אדני רעה :  
(כז) ועתה הברכה הזאת אשר הביא שפחתך לאדני ונתנה לנערים המתהלכים ברגלי אדני :



(כח) שא נא לפשע אמתך כי עשה יעשה קנז לאדני בית נאמן כי מלחמות קנז אדני נלחם ורעה לא תמצא בך מימך:  
(כט) ונקם אדם לרדף ולבקש את נפשך והיתה נפש אדני צרורה בצרור החיים את קנז אלהיך ואת נפש איביך קלענה בתוך כף הקלע:  
(ל) והיה כי יעשה קנז לאדני ככל אשר דבר את הטובה עליך וצנף לנגיד על ישראל:  
(לא) ולא תהיה זאת לך לפינה ולמכשול לב לאדני ולשפף דם חנם ולהושיע אדני לו והיטב קנז לאדני וזכרת את אמתך: ס

**3. דברי הימים א פרק ב פסוק ג - טו**

(ג) בני יהודה ער ואונן ושלה שלושה נולד לו מבת שוע הכנענית ...  
(ד) ותמר בלתו ללדה לו את פרץ ואת זרח כל בני יהודה חמשה: ס  
(ה) בני פרץ חצרון וחמול: ס

...  
(ט) ובני חצרון אשר נולד לו את ירחמאל ואת רם ואת פלובי:  
(י) ורם הוליד את עמינדב ועמינדב הוליד את נחשון נשיא בני יהודה:  
(יא) ונחשון הוליד את שלמא ושלמא הוליד את בעז:  
(יב) ובעז הוליד את עובד ועובד הוליד את ישי:  
(יג) ואישי הוליד את בכרו את אליאב ואבינדב השני ושמעא השלישי:  
(יד) נתנאל הרביעי רדי החמישי:  
(טו) אצם הששי דויד השבעי:

**4. תלמוד ירושלמי מסכת סנהדרין פ"ב ה"ג**

הוא ירחמאל קדמוי. אלא שנשא אשה גויה להתעטר בה דכתיב [שם כו] ותהיא אשה אחרת לירחמאל ושמה עטרה היא אם אונס שהכניסה אנינה לתוך ביתו  
הא נבל אתי מן דכלובי אמר נבל לית בישראל בר טבין סגין מישראל הדא היא דכתיב ואיש במעון ומעשהו בכרמל והאיש גדול מאד והוא כליבי דאתי מן כלובי

**5. תלמוד בבלי מסכת מגילה דף יד עמוד א/ עמוד ב**

שבע נביאות מאן נינהו? שרה, מרים, דבורה, חנה, אביגיל, חולדה, ואסתר. ... אביגיל - דכתיב והיה היא רכבת על החמור וירדת בסתר ההר. בסתר ההר? מן ההר מיבעי ליה! אמר רבה בר שמואל: על עסקי דם הבא מן הסתרים. נטלה דם והראתה לו. אמר לה: וכי מראין דם בלילה? - אמרה לו: וכי דנין דיני נפשות בלילה? - אמר לה: מורד במלכות הוא, ולא צריך למידייניה. - אמרה לו: עדיין שאול קיים, ולא יצא טבעד בעולם. - אמר לה: וברוך טעמד וברוכה את אשר כלתני [היום הזה] מבוא בדמים. דמים תרתי משמע! אלא מלמד שגילתה את שוקה, והלך לאורה שלש פרסאות. אמר לה: השמיעי לי! - אמרה לו: לא תהיה זאת לך לפוקה.

**6. דברים (פרשת כי תצא) פרק כא פסוק י - יד**

(י) כי תצא למלחמה על איביך ונתנו קנז אלהיך בידך ושבית שביו:  
(יא) וראית בשביה אשת יפת תאר וחשקת בה ולקחת לך לאשה:  
(יב) והבאתה אל תוך ביתך וגלחתה את ראשה ועשתה את צפרניה:  
(יג) והסירה את שמלת שביה מעליה וישבה בביתך ובכתה את אביה ואת אמה ירח ימים ואחר כן תבוא אליה ובעלתה והיתה לך לאשה:  
(יד) והיה אם לא חפצת בה ושלחתה לנפשה ומכר לא תמכרנה בכסף לא תתעמר בה תחת אשר עניתה: ס

**7. פסיקתא זוטרתא (לקח טוב) דברים דף לו עמוד א**

על שנשא יפת תאר סופו מוליד בן סורר ומורה. וכן אתה מוצא בדוד לפי שנשא את מעכה בת תלמי מלך גשור יצא ממנה אבשלום בן סורר ומורה:

**8. שמואל ב פרק ג פסוק ב - ג**

(ב) וילדו ויולדו לדוד בנים בחברון ויהי בכורו אמנון לאחיונים היזרעאלת:  
(ג) ומשנהו כלאב לאביגיל אשת נבל הכרמלי והשלישי אבשלום בן מעכה בת תלמי מלך גשור:



**9. ישעיהו פרק ג פסוק יח - כו**

- (יח) ביום ההוא יסיר אדני את תפארת העכסים והשבבים והשהרנים :  
(יט) הנטיפות והשירות והרעלות :  
(כ) הפארים והצעדות והקשרים ובתי הנפש והלחשים :  
(כא) הטבעות ונזמי האף :  
(כב) המחלצות והמעטפות והמטפחות והחריטים :  
(כג) והגלינים והסדינים והצניפות והרדידים :  
(כד) והיה תחת בשם מק יהיה ותחת חגורה נקפה ותחת מעשה מקשה קרחה ותחת פתיגיל מחגרת שק פי תחת יפי :  
(כה) מתיך בחרב פלוי וגבורתך במלחמה :  
(כו) ואנו ואבלי פתיחה ונקתה לארץ תשב :

**10. שמואל א פרק כה פסוק מד**

- (מד) ושאול נתן את מיכל בתו אשת דוד לפלטי בן ליש אשר מגלים :